

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELLE
CRACOVIANSE

kat.komp.

40124

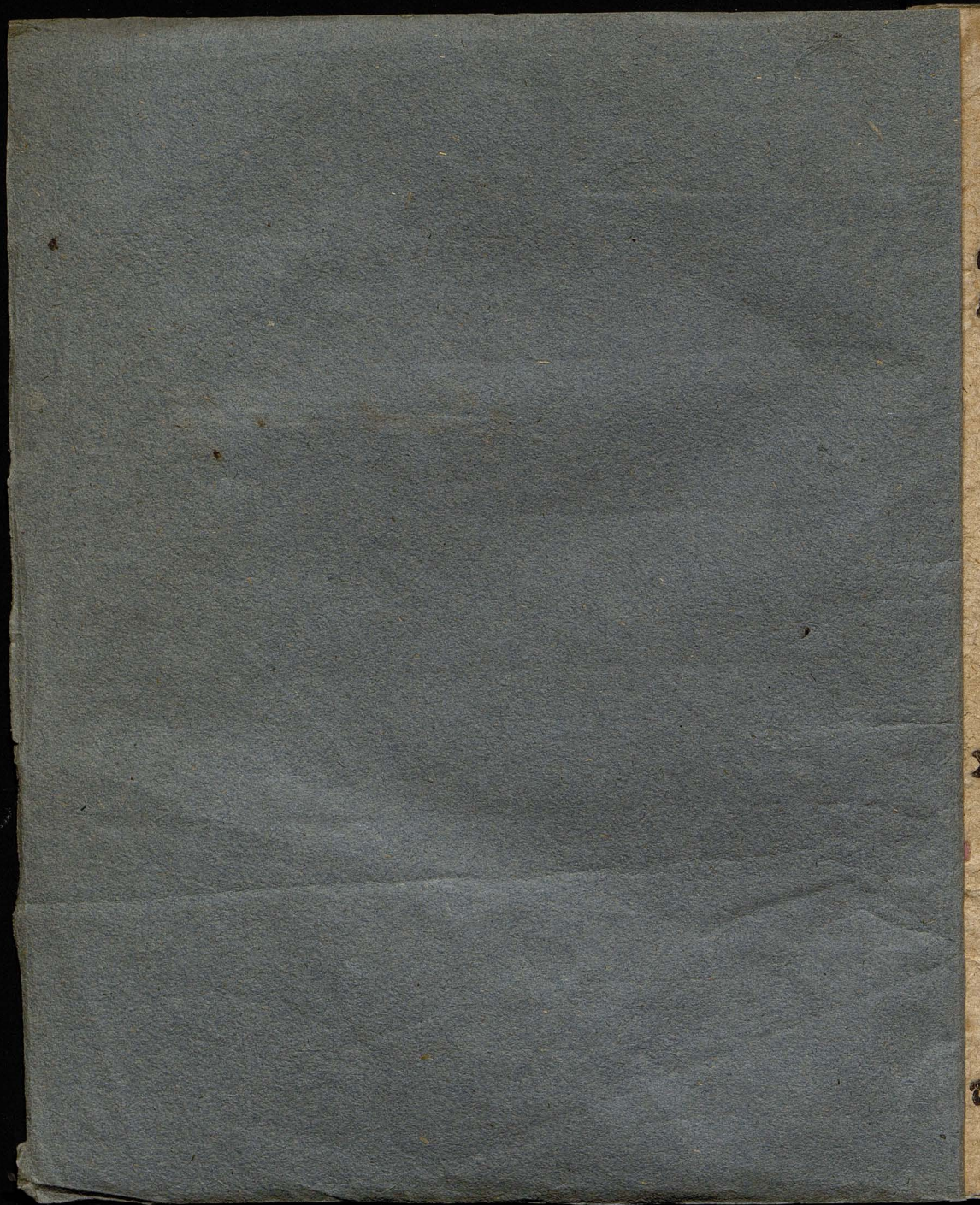
L

Mag. St. Dr.

P

Wład. T. Hiac. Ludowy
w stajni Bełcheńskijskiej Spiensawek.

Fevl. 3187

C V D O W N Y

W Stáyni Bethleemskiej

SPIEWACZEK

Pod vroczytosc nowonarodz-
nego Bogá,

W Kościele Czerwieńskim N. PANNY

WYSTAWIONY,

I DO DRUKU PODANT

PRZEZ

X. STANISŁAWA HIACYNTA SWIĘCICKIEGO

Przcorà Czerwieńskiego.

367. W W A R S Z A W I E,

W Drukarnicy Piotra Elertá f. K. M. Typographá R. 164 s.

40124
I 6

IASNIE OSWIECONEMV XIAZĘ CIV

JEGO MCI PANV

HIEREMIEMV

MICHAŁOWI

KORYBVTOWI

Ná Wiśniowcu

WISNIOWIECKIEMV,

Pánu Mojemu Miłóścíwemu.

Choczy moy animusz dobroczynno-
ścią násycony W. X. M. zábiega IASNIE

OSWIECONE XIAZĘ y ná ten nowo za-

częty (day Boże szczęśliwie) rok, *cum aggratulatione*

& applausu, z cudownym w stáyni Bethleemskiej

Spiewaczkiem drogę zástępuie. Nie leni się do

W. X. M. ktorego *refricata liberalitatis memoria ex ascetarũ*

locis ták poruszyla, że bez oświadczenia wdzięcz-

ności w Zakonnych gmáchách siedzieć mu nie

dopusći. A więc y sámo męstwo ktorymés nád

grubym lecz straszny m krwi Polskiej nieprzy-
iaznym Tatarskim narodem, onych *usq; ad cladem*
czasow niedawnych pogromiwszy, w szuytek Pol-
ski cyrkuł napełnił; tak *animum meum pingui liberalitate*
deincentu nimiã gaudij perstrinxit luce, ze tanta exsatiatus la-
ritia, z wdziecznym Spiewaczkiem na Tryumph y
większą radość zachodzić musze. Do tego ka-
zdy się do światła gárnie; y ia z biahã pracã mo-
iã do tego się iásnego W. X. M. światła przygár-
nałem; świecã álbowiem iásne *lucida W. X. M.*
Stemmata, ktore y w domach Krolewskich zgásnąć
nie mogą. Niewiem co za imprenzã była onego
Cesarza Rzymskiego Maximilianã á Krolã Nie-
mieckiego, że Orła ktory się rogow dotykał
miesięcznych námálować kazał. to wie że tá im-
prezã lepicy zacney W. X. M. Profapiey sluży.
Dościãgl álbowiem y sam Orzeł Krolewski tego
Miesiãcã; bo Stãrożytna Fámilia IASNE OSWIE-
CONYCH XIĄZAT WISNIEWIECKICH KORYBVTOW
dotyka y Krolewskiej Fámiliey: KORYBVT bo-
wiem Przodek Iásnie Oswieconych XIĄZAT ro-
dzonym był brãtem (iãko świãdzcã Kroniki) nie-
śmiertelney pámieci WŁADISŁAWA IAGIELLA KRO-
iã

la Polskiego: tenże Korybut zrodził Syná imie-
niem Fedorá, (odktorego założony Zamek Zbá-
rąż zostaie) á Fedor Dászká, á Dászko W asila Ko-
rybutá, od tego zátym *posteris*, iedni przez dział
Zbarażá Zbáráscy, drudzy Wisniowcá Wi-
sniowieckimi się tytułowác poczeli. Nie chcę
przypominać iáko te iásne niebieskie piatná swiá-
tu mešt wem świeciły, pełne są tego Xięgi, iednak
to wízytko w samey osobie W. X. M. (w ktorey
Mars & Ars wysokie máiestaty swoje záłożyły) ka-
ždy wybaczyć może, któryś mešt wem y sílą od-
ważną nie tylko swowolne ánimuszé Kozáckie,
ále y same woienne Tátárskie narody pogromił,
táak że W. X. M. słusznie *terrorem hostium & certans vi-*
ctoriam ogłaszać każdy może. Lecz iáto pomijá-
iác, zánoszę już przed oczy W. X. M. Cudowne-
go w Stáyni Bethleemskiej Spiewaczka, y przy
iásnych Stemmátách swiátu præsentiuję: á slu-
sznie, bo y ten sam cudowny Spiewaczek ma swo-
ię z tymi Kleynotámi *correspondentia*: do kto-
rego y same cudownie się gárná, (*Stella ad puerum*
cucurrit, mowi Grzegorz S.) y iego swiátu vkázuix.
Stemmata twoie, ktorými iáko iákim piatnem cno-

ty y dzieła odważne Stárożytnych Iasnie Oswie-
conych Xiazat KORYBVTOW świat vpiatnowal,
zawsze sławnym y wiadomym tego czynily Spie-
waczka, gdy się światu okazał, Gwiazda oznay-
mifa, gdy vmierał, Krzyż Bogiem bydź wydał,
po śmierci zaraz Mieśiac w krew obrocony za
Boga obwieścił: przetoż ia tym barziefy pobu-
dzony tych iasność wietnych znakow szukałem,
ktoreby y teraz iego do wiadomości światu po-
dały: a iezeli *Monstrant Regibus astra viam*, iako sobie
przypisował *Ioannes Valefius Primus Rex Galliarum*. Kro-
lem iest ten Spiewaczek, bo się pod takowym
tytułem Krolowie o nim badaia: *Vbi est qui natus est*
Rex Iudeorum? ktoremu niechże y iasne W. X. M.
Stemmata drogę vkazia. Zyże tedy MIŁOSCIWE
XIAZĘ, a żyi Iasnie Oswieconey Xiazat KORYBV-
TOW Familiey, żyi Oyczyznie. Niechże ten
Spiewaczek w sercu twoim śpiewa, a mnie przy
tym w iasce y dobroczynności choway.

Wászey Kiazecy Mici

Zakonný Bogomodca

STANISŁAW SWIĘCICKI
Przeor Czerniewski Can: Regul.

Exurge psalterium & cythara.

PSAL. LVI.

Ex Hebræo

Exurge Canticum meum.

Sz czas przybedł / ktorego iedyny
Syn Dycá naywyższego piekzone
Boskie opuscimwy tonu / ná ten sie
lichy y mizerny padol pláczu zniozby /
sierniege ná sie náturey ludzkiey wzia-
wby z żywotá Pánný przezysstey wyniknat / y z nie-
wdziecznym sie swiátem / dosć rbogo z podla wolu y
oslá ássystencyá przywitat. Alle coż zá witánie / przy
ktorym smutny iákis ták zacnego gościa plácz slyšec ?
Kiedy z żywotá mácierzyńskiego wyšedby przy glosie
pláčliwym gestymi hámi dziecinne źrzenice skrapia.
Foremna przy witániu Ceremonia. Nie táka w lu-
dziach / nieslychány to sposob witánia. W Sydom by-
ło Sceptrum Salutationis, ktore ieden ku drugiemu ná-
staniał / gdy go salutował. Ciż tákże gdy Magistrow
swoich

svých pozdravili / mowili te słowa : Zaphra Damare
Tau : to jest : Mane magistro meo bonum sit. D J
dom také / piše Magolis , gdy rowny rownego saluto
wal / brode ieden drugiemu glaskal / wymawiajac ie
zykiem swoim : Precor tibi orationes pauperum. A k
zas stáršy wital mlodšego / reke práwa nád nim pod
nošil. Stáršy Rzymianie / iáko swiadczy Plinius lib.
8. cap. 2. przy salutácyey reke práwa cálowác podá
wali. D Persow znák byl salutácyey / gdy ieden dru
giemu w sukienne rešawy rece wkladal : w tychže iáko
y w Medow / gdy Krolow pozdravili / ná zemie w
padáli. Šáczym gdy te ceremonie miał od práwowác
Ishenias Thebanus / že miał Artáxerxá salutowác /
ta sie iákoby Ceremonie brzydžac / gdy wchodzil do
Krolá / vmyslne rzucil zloty pieršcién ná zemie / ktor
gdy bral / stuz 12 ceremonie witanie odpráwił. Elia
nus de var. hist. D stáršych inšých / gdy kto kogo pozdr
wial / ieden drugiego zwoyl cálowác albo iego wšš
albo glowe / albo reke : iáko swiadczy Homerus / že te
ceremoniey inwentorem byl Ulisses . A le przy wita
niu glosem nápelniác wššy pláčšlýmym / mestychána c
remonia. Což wždy tedy namilšy I E Z V czyniš /
w ten čas kiedy sie ze swiátem witaš / z ktorymes del
ciy sobie zážyc obicowal : Deliciae meae esse cum fili
hominum. Proverb. 8. onže rzewšlýmym y žátošným glo
sem syciš : takéž to twoie delicye : takéž to twoia w

1.
żona y obleciana rostkoss? pewnie to podobno dla
tego Syn Boży przyni / że widzac Oblubieniec swo-
iey ludzkiej natury twarz zaśpecona / prochem śmierci.
Puluis es & in puluerem reuerteris. zaśypana brzydząc
się takowa zmaza / z krynicy żrzenie dziecinnych czysta-
leż swoich naswietłych woda obmywa: pewnie dla
tego / że gdy obmywał te zmazy iako kza iest woda / że
do takiej perfekcey miała przysć woda / ktoraby przez
Sakrament Chrztu makiły pierworodne zmywata:
Stadze S. Bernard Serm. I. in Oct. Paschæ, nazwał
by Chrztom / Lachrymæ sunt secundus Baptismus. Pe-
wnie też dla tego plączliwy glos wydaie / aby wkazal że
iuz ow ludzkiej biedy znał Vx, Narodzeniem swoim
glądzi. Slusna. Ale co grzezy mówic dnia dzisiey-
szeg / że Syn Boży plączliwy glosem w stajni Bethle-
emskiej swiat wita? nie plączliwy to glos / nie smutny /
ale rączey wesoly / rączey wdzieczne spiewanie. Wiec
ia slyszac ten glos tak wdzieczny / gdy y niebo wesole / y
ziemia radosna / z tymże wdziecznym glosem cudowne-
go Spiewaczka laskom wafym prezentuie: a tak cu-
downego / że wŝytkie rzeczy na świecie wciefny glos-
sem swoim do siebie powabi y poruŝy. Proŝe y ia cie-
bie namilŝy Spiewaczku / wzruŝ iezyk moy do mo-
wienia / serca sluchaczow do wważenia / wŝy do pilnego
posluchania.

Tego cudownego Spiewaczka presentuie / Ktory
wdziecznie intonuje w skayni Bethleemskiej : nie
smutny albowiem to glos / ale wesoly / ale pocieszny ;
przyznawa y Dawid w duchu mowiac: w ten czas kie-
dy Syn Boży / iako meżny względem Bostwa Ola-
brzym / wybral sie na cieśkich / y krwawychprac pereg-
rynacya / ledwo z żywota macierzynskiego wybeda-
szy ad currendam viam peregrynować poczał / exulta-
uit, wesoly glos wydawal / weselil sie ; y coż ma ten
plakac / Ktorego y sam Bog Wciel iednym spiewaniem
bydż mieni? Exurge gloria mea, exurge psalterium
& cythara. Psal. 56. a Żydowski text: Exurge canti-
cum meum. Skadze mu y taki tytuł wazył sie dac
Clemens Alexandrinus / zowiacę. Nouæ harmoniæ æ-
ternū modū. A coż ma sie ten lamentami bawic / Ktoreg
żadna grzechu nedza nie dotknela / Ktory choc w ludza
kiej naturze / scogim onym piatnem / Væ genti pecca-
trici, nie byl vpiatnowany? czy podobna / aby ten
miał plakac y smucic sie / tego dostawşy czego z wiel-
kiej miłosci dostac pragnal? czy wierzac aby to byl
glos placzliwy / Ktory glos / weselem / Gaudium magnū,
Anielskie Harmonie nazywaią? Glos to tedy we-
soly / glos pelen radości / tak że wşytkie spiewania /
y wdzieczne Rytmy Poetow / y przyiemne glosy Syre-
now / przed ta Hymnodya nie sinakuią. Olim mihi
carmina Poëtarum & Sirenes dulces meum incantaue-
runt

sunt intellectum, nescio quomodo dulcius canit Filius
Iesse, qui omnes illos quos antea diligere consueveram,
ineloquentes reddit, & mutuos. *mowi Petrus Damianus.*
O Grekow / iáko świadczy Alexander ab Alexandro
lib. 2. cap. 25. byly pewne rekreacye przy dobrej my
śli / osobliwie byly spiewania / ktore zwáli Cantica ad
myrtum, że ieden wziawszy w rece drzewo mirtowe /
zaczynał spiewać / ktorym znakiem wzywiał drugich
do spiewania / y ktoremu kolwiek oddał one gálaste /
ten záraz wstawszy musiał poczynąć spiewać. Táko
kiey rekreacyey / iáko barze / zázywiał Bog Wćiec / ál
bowiem gdy te feroka machine slowem swoim z nis
szego wyrobil / ktora y ślicznymi vhástował gwiaz
zdami / złotoedzierzámym obiaśnit słóncem / ktore
złotymi markozami iáko spalerami kostownymi nies
bieskie y ziemskie sciany okrywa; gdy ziemski grzbiet
kostowna różnych zioly drzew przyodzial háta / gdy ie
dla rzezności rostkósnymi ogrodziel krynicami: że te
dy te rzeczy byly bázro dobre / Erát valdè bona, zaczy
nad miał niemála vćieche y rekreacya. Y rowney záżył
Ceremoniey / wziawszy iedno Myrtowe drzewo / to
iest / ludzka nature / ktora iest arbor inuersa, w reku to
drzewo trzymáiac / gdy ie pálcami Bostimi lepil / y
kštaltował. Formavit igitur Deus hominem de limo
terrz; spiewał / álbo iáko Dawid mowi: Deus maie
statis intonuit, intonowác y nocié zaczynał. Ten

se nas trzyma Wielebny Pátryárchá Augustyn święty :
Sonabat supernè diuinitas psalterium (seu canticum)
quia diuina operabatur miracula. Kiedy te cudowne
rzeczy stwarzał Bog Wszchemogacy / So nabat supernè
canticum, wdzięcznie wyspiewywał. Spiewając
tedy Bog Ociec / to drzewo ludzkiej natury trzymając
/ wzywał y milego Syna do takowegoż spiewania :
Exurge gloria mea, exurge psalterium & cythara,
(co stosują Synowi Bożemu Doktorowie ss.)
a żeby tego dokazał / wkażuje mu y daie to ludzkiej na-
tury drzewo / gdy go destinuje aby wcielonym został /
ktore on odebrałszy dnia dzisiejszego / zaraz canit ad
myrtum, spiewać / spiewać w stajni Bethleemskiej
poczyna.

Pisze Oleaster in cap. 25 Leuitic. że przed tym stas-
rzy ludzie pieśni wdzięczne stroili na chwale Winnic
swoich. Constat ex 5 Isaia cap. Homines cantica ha-
buisse ad laudandas vineas. Vbi dicitur, cantabo dile-
cto meo canticum patruelis mei vineæ suæ, id est, quod
solebant vineæ suæ cantare. Dostał dnia dzisiejszego
winnice iedney Syn Boży / ktora zdawna nie raz so-
bie śniatkował y Proroká / mowiac : Vineam meam, vi-
neam meam. A do ktorey nas inwitować będzie : Ite &
vos in vineam meam. Przetoż ciesząc się z niej / y na
wychwalenie oney / wesole w stajni Bethleemskiej wy-
daie pienię.

Twierz

Twierdzi Pythagoras / że obroty niebieskie kie-
dy sie z wielkim pedem zwierają y łączą / wdzieczne
dzwieki nąkštalt miłych glosow wydają / tak / że dla
wdzeczności / mniemał on Plato / że na tych obrotach
miały bydź one wdziecznospiwające Syreny / ktore
tám wyspiewywać miały. Jednák że osobliwie or-
bis lunaris, ktory jest infimus, gdy sie łączy cum orbe
inferiori, cichyc wprawdzie glos / ale wielkiey melo-
diey wydaje. **O**brótowi Miesiecznemu jest ludzka
naturá podobna: Luna autem defectum nostræ mor-
talitatis designat, mowi Grzegorz wielki Homil: 2 in
Euang: ktora jest infima po Bostwie naposlednieysza /
gdy sie tedy łączył Orbis Bostwa superior cum orbe
czlowieczensstwa lunari, wdzieczny glos z tey coniun-
kcyey slychac / że sie go swiat nastybec nie moze.

Wdziecznie tedy spiewa ten Spiewaczek w stáyo-
ni Bethleemskiej. **C**oli spiewa? **T**o spiewa czymby
mogl do siebie przyciagnac / y przywabić czlowieká.
Wspomina Petra Sancta sławny Symbolista o jednym
wcieśnym Spiewanieu / ktorym Rzymianie Cesarzá
chcieli do tego przywieść / aby im osobliwego postáno-
wik Krolá Rzymiskiego. **J**awze zebrawszy sie do Ce-
sarzá przychodzowali / dwie nocie spiewając; **Fa, Re:**
to jest / **Fac Regem.** **P**rychodzil tez y drugi / ktory
afektował bydź Krolew Rzymiskim / glosem Tenoro-
wym

wym spiewaiae trzy noty / Fa, Mi, Re; to iest / Fac me
Regem. Dsmiechnawšy sie Cesarz / Básem wšytkim
odspiewał: Mi, Sol, Re. Mihi soli Regnum. Skoo
ro tylko narod ludzki wyšpocit mandata Pánskie / po
zbyl Pána swego y wodzá: byl tedy narod ludzki bez
wodzá / ktory vstáwicznie bládzil. Semper hi errant
corde. á iáko bez wodzá káždy w swa / wšyscy rospro
šeni / ták sie narodowi ludzkiemu dostálo / ná co Jeres
miaš nárzeka: Grex dispersus est, leones ciecerunt eum.
Jerem: 50. Narod ludzki rosprošyl srogi lew / á ten
lew / ktory Circuit quærens quem deuoret. y sámá doo
broc przedwieczna musiáta miec politowánie nád
swojá trzoda. Errauerunt greges mei, & non est qui
requirat gregem meum, non est qui requirat. Ezech: 34:
Dstáwicznie tedy wolał / y supliłkował narod ludzki
Máiestatowi Božemu / áby zestál tákiego wodzá y
Krolá / ktoryby zgtromádzíwšy narod ludzki bledny /
nád nim krolował. Salua nos Deus Isráél, & congrega
nos. 1. Paralip. cap. 16. Spiewał y Dawid te dwie
noćie / Fa re. Deus iudicium tuum Regi da, &c. Da im-
perium puero tuo. Spiewáli y inší Dycowie. O
Emanuel Rex & legifer noster, veni ad saluandum nos.
Spiewáli y czárt / á spiewál Tenorem / to iest / že homi-
nem tenebat: záčym chciál / áby on sám Pánem zo
stál nád čłowiekiem / ktoremu iure possessorio iúž roza
kázował: Ále Bog dobrotliwy čheče vłazác / že on
sám

Sam Królem / że on sam miał pánować nád człowied
kiem zstapiwszy ná te niskości / w stáyni Bethleemskiej
Básem / to jest / niska pokora spiewa: Mihi soli re-
gnum. Mnie sámemu przynależy pánstwo. Mea sunt
diuitia & imperium. *Iſa*: Do cze^o sie y przed toba nie-
spráwiedliwy Pítacie pewnie y nieomylnie przyzna /
álbowiem gdy go pytać bedziesz: Ergo Rex es tu? be-
spiecznie odpowie: Tu dicis quia Rex ego sum *Ioan*: 18.
Mihi soli regnum. Ná to tedy człowiecez wyspiewy-
wa / áby cie lepiej do siebie zgromádził / żebyś bedac
zgromádzony / wstaw Pánskich lepiej á niżeli przed
tym pilnował / ktoreś był w Rodzicu pierwośnym przez
stapil.

Postapil sobie Bog Wſzechmogacy tym trybem
iáko stárzy Zákonodawce y práwodawcy sobie postea
powáli. Swiadczy Aristoteles in Problematis, że
stárzy Philosophowie y práwodawcy gdy práwa iá-
kie stánowili y pospolstwu dawáli / tedy ie nápisawſzy /
nie czytáli ále spiewáli; á to dla tego / że iáko *Muzy-*
ká y spiewánié predzey sie w sercá ludzkie wpaia y wle-
pia / ták teź zá tym spiewániem one wstawy lepiej do
serc ludzkich przypásć miály. Stadze Cretenses dzie-
ciom swoim wſytkie leges w *Muzyce* zápisáli / áby ie
lepiej sercá dziecínskie poiely. *Cretensium pueri les*
ges modulatè continendo faciliè addidiscabant. mowi
Rhodigin: lecz nie tylko to slepe Pogánstwo táka sie
Cere

Ceremonia bawilo / znayduie ia w Pismie s. Dawid
wielki Krol to czynil / że wstawy Pánstkie nie czytal / ale
solmizował / albo śpiewał : samo sobie mowi. Canta-
biles mihi erant iustificationes tuae. **Co wważaiac słod-**
ki Ambroży / mowi in Psalm: 118. Quæ benè tenemus
cantare consueuimus, & quæ meliùs cantantur magis
adhærent sensibus. Dla tego tedy wstawy Pánstkie wy-
śpiewywał / aby ie serce iego lepiej poymowało. O-
grodził był Bog Wszechmogacy ludzkie plemie pewne-
mi prawami y wstawami; to iest: Ne comedas. In-
quocunque die ex eo comederis morte morieris. A-
czy tego przestrzegal narod ludzki? czy sie wlepilo w
serce ludzkie? Nie considerował tego czlowiek. Ac-
cepit & comedit. Nie wpoilo sie w serce czlowieczy to
prawo. Czemu? Bo mu ie Bog powiádal. Dixitq;
Deus ad Adam. Dixit; ~~Mowi.~~ Ze tedy Mandata Bo-
skie nie byly przyiemne Adámowi / inŝe Mandata swoie
czlowiekowi dawaiac Bog dobrośliwy iuż nie diktu-
iac y mowiac / dáie / Dixit; ale w stáym Bethleem-
skiej wyspiewywa / aby iuż nie ták iáko pierwey / le-
piej do serca ludzkiego przypásć mogly : y ták przypá-
dly / że Reuersi sunt per aliam viã. Już inŝa droga czlo-
wiek w mandatach Pánstkich postepuiac / do swey O-
czyzny przybedl. Pise Appollonius / że Amphion / De-
tus / y Palaphatus / wdziecznymi glosami swymi y
śpiewaniem swiat bázro ciesyli: Iż samo Miasto
Thea

Thebańskie tak wielkie / bez kosztu zmurowali: albo
wien kiedy było trzeba kamieni / albo wapna / albo ias
kiey inſzey materyy / ſtoro tylko ſpiewac poczeli / na
tychmiaſt ludzie ſie zgromadzili / y chcac ſluchac tak
wdziecznego ſpiewania / ſami / to kamienie / to wapna
to inſze materye noſili / dawali / drudzy murowali: kto
re prace ludziom / ſamym tylko ſpiewaniem placili.
Wſpomina Horatius / iż taka melodia kamit ſwiat
on to Lutniſta ſlawny Orpheus / że kiedy zagral na
tychmiaſt rzeki chryſobieżace ſtawaly / drzewa niezgras
bne / kamienie twarde / laſy / bory / Pargameſki odpra
wowaly / byſtre y ſrogie zwierzeta do oney melodyey
przybiegaly / y laſkawymi ſie zſtawaly: owo zgoła
wſytkie rzeczy ſwoia melodia kamitac Orpheus poru
ſzał. Nie zapomina y tego Clemens Alexandrinus
in exhortatione ad gentes. Amphion Thebanus, Thra-
cius autem alius Sophiſta, ſolo cantu feras reddebant
manſuetas, quin etiam ceteras arbores & fagos ſuis locis
motas, muſica tranſplantabant. Bayka to / raczy pe
wna / że ten cudowny ſpiewaczek wdziecznym glo
ſem ſwoim wſytkie rzeczy poruſzył / iako tylko w ſtaw
ni Bethleemſkiej intonowac poczal / zaraz wſytkie ſie
rzeczy ruſzac poczely / y ludzie / gdy Paſterze trzode opu
ſciwſzy / przybiegaly; y bydleta gdy Pana para ſwoia
zagrzewaiac poznawaią: y Anyleſey Duchowie / gdy
Panu / choc w lichym zlobie leżacemu / ſpiewaly: y niez
bieſkie

bieſkie obróty / gdy przez gwiazde drogę Krolom w
Kázuia. Zgola wſytkie rzeczy poruſyl / y do ſiebie po
wabil. Powabil y inſze kreatury / ptáſtwo / ktorzy po
powietrzu lataia / to ieſt / ludzi lekkomyſlnych ; weżow /
to ieſt / zdraycow ; Lwow / pyſlnych y gniewliwych ;
brzydkiich wieprzow / to ieſt / roſkoſnikow ; wilkow /
drapieżczow ; kámiennie nieme y drzewá / glupcow ;
ktore powabioſy / ták poruſyl / że ie w ináſza tránſ.
formowal náture. Nadobnie o tym mowi wzwoyz po
mieniony Clemens Alexandrinus. Meus cantor dul-
cis I E S V S, ad ſuaue & benignum pietatis & **R**
religionis in Deum iugum nos traducens, in cœ-
lum rursus euocat eos, qui humi sunt abiecti,
solus certè vnus ex ijs, qui vnquam fuerunt,
difficillimas feras homines mansuefecit. Vo-
lucres eos, qui ex ipsis sunt leues; serpentes
eos, qui sunt deceptores; leones, qui sunt ani-
mosi, & ad irã concitati; fues eos, qui sunt volu-
ptati dediti; lupos eos, qui sunt rapaces; lapides
& ligna, qui sunt insipientes. Has ergò omnes
immaniſſimas feras, & tales lapides ipſe cœleſtis
cantus in mauſuetos homines transformauit.
Moy wdzieczny **S**piewaczeſt **CHRYS**TVS **IE**ZVS, mowi
tenże Doktor / wdziecznym dzisieyſzym glosem do nie-
há

bá nas ciągnie/ y do iárzma pobożności powabia/ ten
tylko záprawde iest takowym/ ktory nasroźże zwierze
ta łaskawymi czyni/ y swoim wdzięcznym spiewaníem
w ludzje transformuie.

Powiedzial Bog niekiedy Jobowi / że mu iedno
rożec służby odprawować nie miał. Nunquid Rhino-
ceros seruiet tibi, aut morabitur ad praesepe tuum? iáko
by chciał rzec: Stogie to zwierze y niewglaskáne/ Jes-
dnorożec/ chyży iest/ rogiem niezwyćezonym/ iáko ore-
żem iákim zwierzetá inße zabija/ postrzałow sie nie boi/
sidlá zástawione połamie/ popsuie / ledwo strzelcá po-
baczy / lowczego postrzeże / chyžo zá nim bieży. Czego
potwierdza Grzegorz s. lib: 3. Moral: cap: 10. Rhino-
ceros iste, qui etiam Monoceros in Gracis exemplaribus
nominatur, tantæ esse fortitudinis dicitur, vt nulla venan-
tium virtute capiatur. Rbedzießze miał ták wiele sily
Jobie/ ábys vchwyciwoßy ták stogiego zwierzá/ y ogla-
skawßy miał záprowadzić do żlobu/ tám gdzie sie łá-
skawy Wol y Osieł kármia y pástwia. Co wiekßa.
Nunquid alligabis Rhinocersta ad arandum loro tuo?
Bedzießze tákiey potegi Jobie/ ktorabys mogli zas-
pragßy Jednorożcá stogiego orác nieupráwna ro-
la? nie twoich to sil Jobie/ Jednorożcá wprowadzić
do żlobu/ y onym nieupráwna sprawować rola. Nie
mogli sie Job ná táká síle zdobyć; zdobył sie cudowny
náß Spiewaczek namilßy I e z v s, ktory wdzięcznym

Spiewaniem swoim srogiego Narodu Pogańskiego Jea-
dnorożczą do siebie powabił / y vglaskał. Srogi to
był y nieuhamowany zwierz Narod Pogański / ktory
fałszywą swą nauką / iako iakim rogiem drugich zaś
bił. Kogożby nie zwiódło / y nie przyciągnęło życie
ono cnotliwe Pogańskich Philozophow / ktorzy bo-
gactwá opuśczeni / honory swiátowe contemnowali /
w cnotách sie kocháli. Zastawowála nie raz Synágo-
gá Żydowska sieci ná tego Jednorożczą / nie ráz chce-
ściste przyiązni wieść z pogaństwem / aby ta przyiąznia
do prawdziwego Boga mogli ie przyprowadzić: ále
te sieci nauka swa fałszywa poszarpat: trudno álbos
wtem bylo Narod Pogański pociągnąć / y powabić do
Boga: Lecz skoro tylko dnia dzisiejszego cudowny
Spiewáczek w stáyni Bethleemskiej zánocil / ták tegó
dzikiego Jednorożczą wdziecznym głosem swym vstro-
mil / że go y do swego żłobu gdzie byl Wol y Osiek.
Eccce Magi ab Oriente venerunt. do siebie przyciągnął /
y przywiódł. W głos S. Hieronyma. Hic igitur Rhi-
noceros seu vnicornis, populi gentilis imaginem præfigu-
rat, cuius etiam superbia in cornu significatur. Hic Mo-
noceros, qui per sapientiam mundialem tumore superbiae
erat in sublim: erectus subijcietur, vt per fidem in sancti-
tate & iustitia feruens, obedientiae colla submittat, &
mansuetus effectus atq; humilis ad Dominicum præsepe
recurrat. Náostátek ták vblagal tegó dzikiego Jedno-
rożczą.

rozcza / ze onym samym twarde serce ludzkich niespra-
wione role orac na buyny pozytek bedzie. Loris quoq;
Dei non tantum restringitur, sed quod magis sit mi-
rabile ad arandum ligatur, vt non solum homines
crudelitatis cornu non impetat, sed eorum etiam rese-
ctioni seruiens, aratrum praedicationis trahet. swiadczy
Grzegorz wielki lib: 30. Moral: cap: 10.

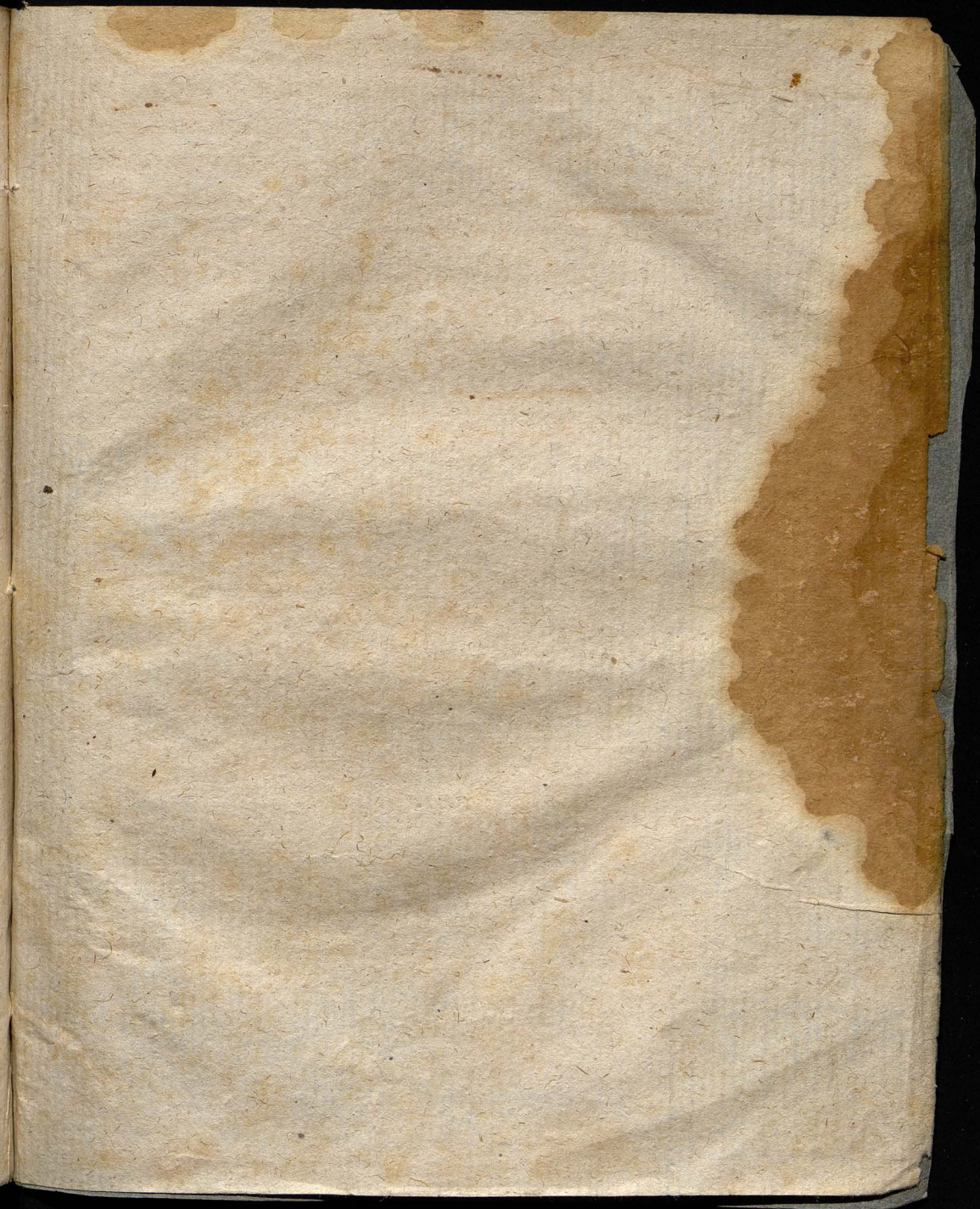
Takich tedy rzeczy dokazal Cudowny prawie dzis
sieyby Spiewaczek / ze glosem swoim wdziecznym ias-
ko iaki Orpheus do siebie / y gornolotne ptastki / y nies-
ustrumione iednorozcze / y drapiezne wilki / y insze zwie-
rzeta powabil / powabily w ludzie transformowal.
Katholiku / ieżeli ieższe serce twoie / albo sumnienie w
milczey chodzi naturze / ieżeli sie znayduie życie w tobie
bestyalstie / ieżeli mieszka w tobie chytrosc listki / ieżeli
serce twoie kamieniem iest / na ktorym sie y slowa Pania
skie rysowac nie chca / pospież sie do Bethleem do tego
cudownego Spiewaczka. Coż to za Bethleem ?
Bethleem domus panis, mowi Hieronym s. Kosciol
Katholicki iest to Domus panis, w ktorym karmia ży-
wym onym chlebem niebieskim / tamże sie pospież / a-
bys wstyszal wdzieczny glos: pewnie gdy go serce two-
ie wstyszy / samo sie ruszac pocznie / y w inasza nature
obleczone bydz musi. Tego tak wdzieczny glos do-
kazal y w sercu wielkiego Augustyna s. Quantum
fleui in hymnis & canticis tuis, suauè sonantis Ecclesiae
tuae

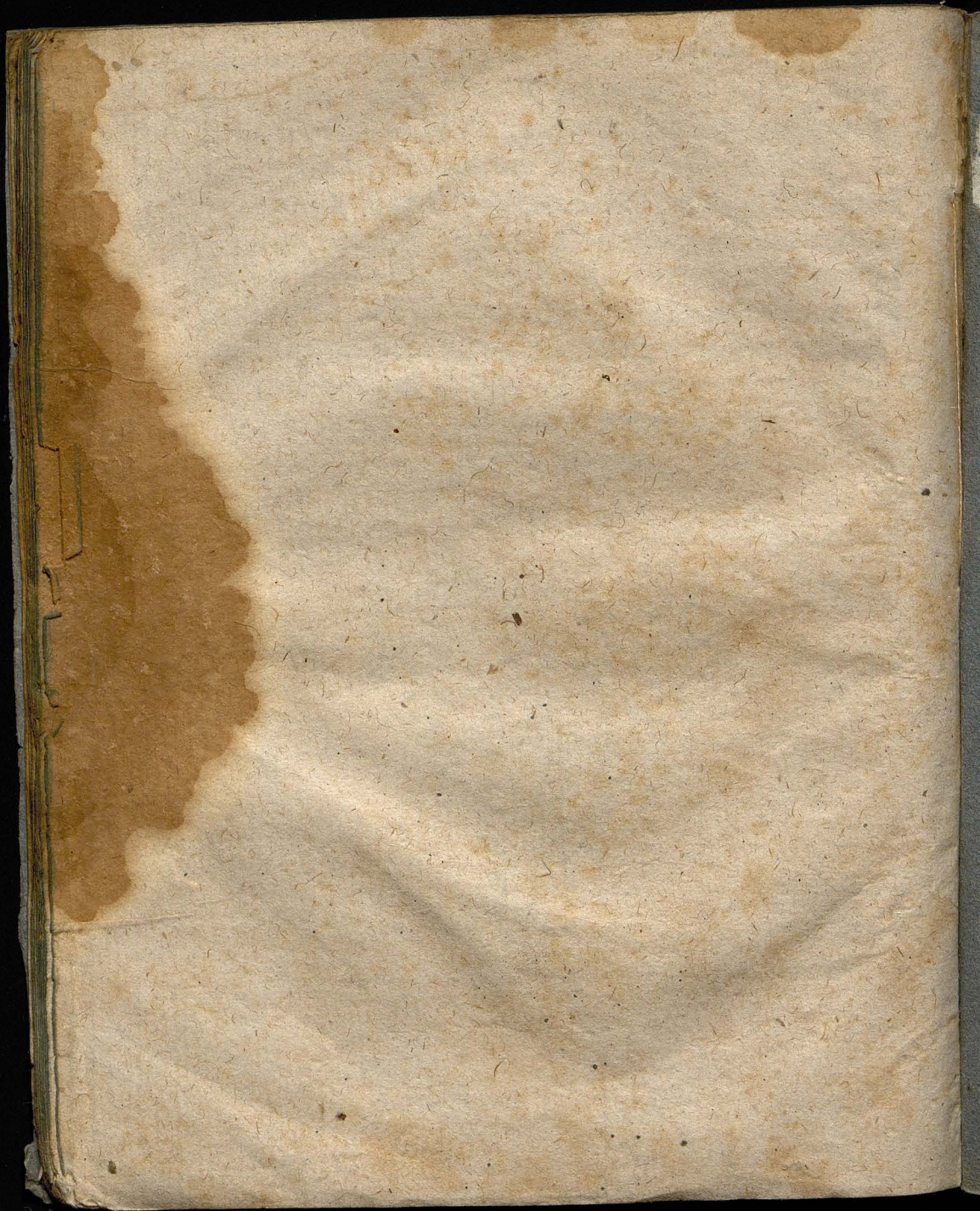
tuz vocibus commotus acriter voces igitur illæ influe-
bant auribus meis, & eliquabatur veritas in cor meum,
& ex ea æstuabat affectus pietatis, & currebant lachry-
mæ, & bene mihi erat cum illis. *lib: 4. Confess: cap: 6.*

Athenyktowie wystawili byli Statuam Cleonowi
Spiewakowi / ktorego sie glossem nazbyt wdziecznym
nasyćie nie mogli. Wzywam wšytkich / wystawcie /
wystawcie tak cudownemu Spiewaczkowi, ktory
wdzieczna glosu harmonia swiat napelnia / w set-
cach waszych statue / co wezyniecie gdy serca
wasze z wielkim staraniem dla niego
sporządżicie.

AMEN.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0007123

